

ת"פ (תל אביב) 10115-09-19 - מדינת ישראל נ' ענבל מרים אור

ת"פ (תל-אביב-יפו) 10115-09-19 - מדינת ישראל נ' ענבל מרים אור ואח'שלום תל-אביב-יפו

ת"פ (תל-אביב-יפו) 10115-09-19

מדינת ישראל

נגד

1. ענבל מרים אור
 2. דרור גלעדי - עניינו הופרד
 3. אור סיטי נדל"ן - עניינה הסתיים
 4. מרום סיטי בע"מ - עניינה הסתיים
 5. גריני סיטי בע"מ - עניינה הסתיים
 6. אור בקונגרס בע"מ - עניינה הסתיים
 7. מציצים נדל"ן בע"מ - עניינה הסתיים
- בית משפט השלום בתל-אביב-יפו - יפו

[01.01.2025]

כבוד השופטת דנה אמיר

ב"כ המאשימה - עו"ד טפת מויאל רוטשילד, עו"ד רוי גורדון, עו"ד טל-יה קליין פרג', עו"ד אסנת שי ועו"ד יאמלאק ווגאו אצ'שמן.

ב"כ הנאשמת - עו"ד יוסי סקה ועו"ד מיכל ערקובי.

החלטה

לפניי בקשה לעצור את הנאשמת עד תום ההליכים בעניינה לאחר שניתנה הכרעת הדין בעניינה ולאור שינוי נסיבות נטען.

1. כמפורט בהכרעת הדין מיום 8.11.2024, הנאשמת הורשעה לאחר שמיעת ראיות בביצוע מגוון רחב של עבירות, חלקן בנסיבות מחמירות, כדלקמן: עבירות מס מסוג פשע ועוון לפי חוק מס ערך מוסף, תשל"ו - 1975 (להלן: חוק מע"מ), עבירות מס מסוג פשע ועוון לפי פקודת מס הכנסה [נוסח חדש], תשכ"א - 1961 (להלן: הפקודה), עבירות מרמה, תחבולה, זיוף ושימוש במסמך מזויף לפי חוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: חוק העונשין) ועבירות על חוק הגנת הצרכן, תשמ"א - 1981 (להלן: חוק הגנת הצרכן). העבירות שביצעה הנאשמת מתפרשות על פני מספר שנים, עד לשנת 2016, והיקפן חריג. כך להמחשה ולשם הדוגמא, רק עבירות המע"מ שבביצוען הורשעה הנאשמת יחד עם החברות ובכובעה הפרטי הוא בגין עסקאות בסך של מעל 81,000,000 ₪ והמע"מ הנובע מהן מעל 11,000,000 ₪. לצד זאת כאמור עבירות נוספות רבות בהיקף ממשי.

2. לאורך ההליך עלה קושי ממשי עם התייצבות הנאשמת לדיונים - לחלקם כלל לא התייצבה, וכאשר התייצבה נהגה לאחר איחור משמעותי וכן להפריע למהלך התקין של הדיונים. על אף הזדמנויות שניתנו לה, הנאשמת לא ניהלה פרשת הגנה ולא הגישה סיכומים. הנאשמת אף לא הייתה מיוצגת בהליך לאחר שסירבה לשתף פעולה עם סניגור, ולאחר ששחררתי את הסניגוריה הציבורית מייצוגה לבקשתה.
3. דיון למתן הכרעת דין נקבע ליום 7.11.2024 על פי החלטתי מיום 17.9.2024. בהמשך להחלטה זו, בה הוריתי כי המאשימה תפעל לזימון הנאשמת במסירה אישית, ביקשה המאשימה להוציא צו הבאה נגד הנאשמת עוד לפני הדיון, לאור התנהלות הנאשמת לכל אורך ההליך, ובכללה היסטוריית אי ההתייצבות לדיונים. לבקשה צורף מזכר שנערך על ידי החוקר איתמר בן אבי וסרטון המתעד את מסירת ההזמנה לדיון לנאשמת, ותמונה של מסמך מקומט וזרוק על מדרגות בחדר המדרגות, כשבמזכר פורט שהנאשמת הודיעה שאינה מתכוונת להגיע לדיון ומבחינתה לא נמסר לה המסמך. בעקבות האמור ונוכח התנהלותה לאורך ההליך, הוצאתי ביום 4.11.2024 צו הבאה ללא שחרור נגד הנאשמת. הוריתי כי צו ההבאה יבוצע ביום 7.11.2024 על מנת שהנאשמת תובא לדיון באמצעות המאשימה. בדיון נמסר לי כי נעשה ניסיון לבצע את צו ההבאה אך הנאשמת אינה נמצאת בכתובתה. התבצעו שיחות טלפון ללא הועיל.
4. באותו דיון, הוצאתי פעם נוספת צו הבאה ללא שחרור נגד הנאשמת. לאחר שאותרה הנאשמת בבית אמה בבאר שבע ונעצרה, קבעתי דיון דחוף בפניי ביום ו' ה-8.11.2024, אז ניתנה הכרעת הדין. לדיון זה הוריתי על מינוי סניגור ציבורי לנאשמת בקשר להליך המעצר, עו"ד רותם סרי, אשר התייצב לדיון ושוחח עם הנאשמת, ולאחר מכן מסר כי הנאשמת אינה מעוניינת בייצוג ומבקשת לייצג את עצמה. כך גם מסרה הנאשמת ושבה על טענתה מאז תחילת המשפט לפיה לאור ניסיון עבר אינה יכולה לתת אמון בסניגור שייצג אותה.
5. באותו הדיון, לבקשת המאשימה, הוטלו ערבויות להבטחת התייצבותה של הנאשמת והיא השתחררה ממעצרה. דיון נקבע ליום 12.11.2024 לבקשת הנאשמת לאור אירוע משפחתי נטען. בהחלטתי מאותו מועד ציינתי כי אין ספק שמהתנהלות הנאשמת במהלך ההליך וזה מקרוב עולה חשש להימלטותה מן הדין. החלטתי לשחרר את הנאשמת בכפוף לערבויות נסמכה גם על טענת הנאשמת לאי הבנה בגינה לא התייצבה (לדבריה, סברה שאינה מחויבת להתייצב אם אינה אזרחית המדינה עוד), וכן על הבטחתה כי תתייצב לדיונים שנקבעים בעניינה.
6. גם לדיון ביום 12.11.2024 אשר נקבע כאמור לבקשת הנאשמת, הנאשמת לא התייצבה במועד. לבקשת המאשימה הוריתי אז על הוצאת צו הבאה, אך טרם ביצעו התייצבה הנאשמת באיחור ניכר. אז, טענה כי לא קיבלה עותק מהכרעת הדין ולכן אינה ערוכה לטעון לעונש. לאור דבריה, ולו מטעם זה בלבד, אפשרתי דחיה במועד הטיעונים לעונש. בעת הדיון הצעתי לנאשמת כי יוזמן תסקיר שרות מבחן לעונש בעניינה. הנאשמת מסרה כי אינה מעוניינת בכך. חרף התנגדות המאשימה (וסירוב הנאשמת) מצאתי לאפשר לה פרק זמן נוסף בן כחודש לשקול את הצעתי ולהתייעץ עם חבריה ובני משפחתה, לפני שתמסור עמדתה הסופית. בהחלטתי קבעתי כי במועד הנדחה אשר נקבע ליום 17.12.2024 יישמעו טיעונים לעונש, ככל שהנאשמת תישאר בעמדתה.

7. לדיון זה לא התייצבה הנאשמת. כחצי שעה לאחר שעת הדיון שנקבעה עדכנו ב"כ המאשימה כי הנאשמת לא התייצבה ואין בכוונתה להתייצב, אך התייצבו אמה ועו"ד הלוי שנכח בחלק מדיוני בית המשפט בהם ליווה את הנאשמת. בדיון שנערך ללא נוכחות הנאשמת, שמעתי את דברי עו"ד הלוי לפיהם הנאשמת פנתה אליו עובר לדיון וביקשה שייצג אותה בטיעונים לעונש, אך הוא סבור שאין זה המהלך הנכון עבורה והוא יעץ לה להיות מיוצגת על ידי הסניגוריה הציבורית. נתתי דעתי לכך שלדבריו הנאשמת הביעה בפניו הסכמתה להיות מיוצגת על ידי הסניגוריה הציבורית, ואף הביעה הסכמה כי ייערך תסקיר בעניינה, ולדבריו ביקשה ממנו למסור זאת בעת הדיון. הבהרתי כי לא ניתן למסור הודעות מעין אלה על ידי מאן דהוא וגם לו היה עו"ד הלוי מייצג את הנאשמת הרי שהיה על הנאשמת להתייצב לדיון, בהיותה נאשמת בהליך פלילי. לאחר שהסכמתי להמתין פרק זמן נוסף והנאשמת לא התייצבה, הוריתי על הוצאת צו הבאה ללא שחרור כנגדה.

8. בשעות הערב של אותו היום אותרה הנאשמת ונעצרה. הוריתי על קיום דיון דחוף בשעה 20:00, תוך שפניתי לסניגוריה הציבורית בבקשה למנות סניגור לנאשמת בהליך המעצר, ועו"ד סקה מונה לייצגה. בעת הדיון שנערך, הודיעה המאשימה כי בכוונתה לבקש את מעצרה של הנאשמת עד לתום ההליכים המשפטיים בשל החשש להתחמקותה מהליכי שפיטה ולאור כך שלבד מכך שלא התייצבה לדיונים רבים במהלך ההליך, הרי שלא התייצבה למועד מתן הכרעת הדין בעניינה, ולאחר שנעצרה ושחררה בערביות, שוב לא התייצבה לדיון שהיה קבוע לאותו היום. בהינתן השעה והדחפיות בקיום הדיון, לא עלה בידי המאשימה להכין בקשה בכתב, ואפשרתי לה לעשות כן עד למחרת, כשעד אז תישאר הנאשמת במעצר, עד החלטה אחרת.

9. ב"כ הנאשמת עתר לשחרורה של הנאשמת בתנאים, תוך שציין כי הנאשמת הביעה נכונות להיות מיוצגת בהליך הפלילי בתיק העיקרי ולקבלת תסקיר לעונש עובר לטיעונים לעונש, כדברי עו"ד הלוי במהלך הדיון המוקדם יותר. הנאשמת מצידה הביעה גם היא נכונות אך בהמשך הדיון הבהירה כי היא מוכנה לדבר אך עדיין לא הסכימה למינוי. בעת הדיון אף עלתה בשיח האפשרות להורות על בדיקה פסיכיאטרית לנאשמת. הנאשמת הביעה התנגדותה לכך, ב"כ המאשימה התנגדו והפנו להתנהלותה של הנאשמת לאורך המשפט ולקביעותי בהכרעת הדין.

10. בדיון שהתקיים למחרת, ביום 18.12.2024, לאחר שהוגשה בקשה למעצרה עד תום ההליכים של הנאשמת, עתר עו"ד סקה להתפטר מייצוג הנאשמת. הנאשמת מחד הבהירה כי היא מבקשת לייצג את עצמה כפי שפעלה ופועלת במסגרת ההליך העיקרי, מאידך מסרה כי היא נכונה "לשקול" ייצוג על ידי עו"ד סקה אשר יתבקש לשתף פעולה עם עו"ד הלוי מול הפרקליטות. לאור בקשת המאשימה למעצרה של הנאשמת עד תום ההליכים לא מצאתי לשחרר את הסניגוריה הציבורית מייצוגה בהליך המעצר. באותו דיון שבתי והפצרתי בנאשמת לשתף פעולה עם הסניגור אשר מונה לה והבהרתי לה שוב כי תינתן לה הזדמנות להוסיף על דבריו, ככל שכך תבקש לעשות במסגרת ההליך הנדון. באותו דיון, חרף התנגדות הנאשמת והתנגדות המאשימה, הוריתי על בדיקה פסיכיאטרית ראשונית לנאשמת לצורך בחינת כשירותה הדיונית.

11. מעדכון שב"ס את לשכתי בבוקרו של יום 19.12.2024 עלה כי הנאשמת סירבה לצאת מתא המעצר לשם בדיקה בבית חולים אברבנאל. בהחלטה נוספת, הוריתי כי תילקח לבדיקה כששב"ס יפעל בכל האמצעים הנדרשים והמותרים לשם כך, ובדיקה נערכה, עובר לדין שהתקיים באותו מועד. מתעודת חדר המיון שהתקבלה עלה כי בדיקתה של הנאשמת נערכה על ידי שני רופאים פסיכיאטרים בבית החולים אברבנאל וכי אין רושם למצב פסיכוטי פעיל. בתעודה פורט כי יש רושם לסימולציה של תכנים אשר הנאשמת רוצה למסור ותכנים שמנסה להימנע מהם. בנוסף פורט כי ההתרשמות היא שאין פגיעה בבוחן המציאות של הנאשמת ואף יש ניסיון סימולטיבי מתוך כוונה לרווח משני, וכי שיפוטה תקין. צוין כי הנאשמת יודעת ומכירה את התהליך המשפטי בו היא נמצאת, את תפקידי עורכי הדין והשופטים, והיא כשירה מבחינה דיונית נכון למועד עריכת התעודה. במהלך דיון זה דחיתי את בקשת ב"כ הנאשמת לשלוח את הנאשמת להסתכלות בתנאי אשפוז, והוא ביקש את עיכוב ביצוע החלטתי לצורך הגשת ערר.
12. בהחלטתי מאותו המועד ציינתי כי הליך זה מתנהל לפניי משך שנים, והגם שהאופן בו התנהלה הנאשמת בחלקים ניכרים של ההליך היה חריג ובוטה, במהלכו הטיחה האשמות שונות בבית המשפט, במאשימה ובנציגיה ובגורמים שלישיים שהם אינם חלק מההליך, וכפרה בסמכותו של בית המשפט; והגם שבחלק מהדיונים אכלה הנאשמת, שרה, האזינה לתכנים באוזניות והתנהלה בניסיון מופגן להתעלם מהמתרחש בבית המשפט - להתרשמותי הנאשמת הבינה היטב את הנטען בכתב האישום נגדה, את ההליך ואת המתרחש. ציינתי כי ניתן ללמוד זאת מהאופן בו חקרה חלק מעדי התביעה, מבקשות הפסלות שהגישה בתיק, ומהתנהלותה שהייתה מניפולטיבית בניסיון להפריע ולשבש את ההליך. עוד ציינתי כי דומה שתעודת חדר המיון מהווה גושפנקה נוספת לקביעותיי ואין בכך שהנאשמת אושפזה בעבר, לפני זמן רב, במועד קרוב להתמוטטות עסקיה, כדי להשליך על כשירותה הדיונית היום. תעודת חדר המיון חד משמעות ולא מותרת ספק או סימן שאלה.
13. ערר שהוגש על ההחלטה נדחה על ידי בית המשפט המחוזי ביום 22.12.2024. נקבע כי ההליך מסתיים עם קבלת תוצאות הבדיקה הפסיכיאטרית הראשונית שנערכת לעצור, ואם סבור הפסיכיאטר המחוזי שלא ניתן לבצע את הבדיקה אלא בתנאי אשפוז עליו לפנות לבית המשפט, מה שלא נעשה בענייננו. נקבע כי הנאשמת נבדקה בבית החולים אברבנאל על ידי שני רופאים מומחים, ובסיומה של הבדיקה עלה שבכל הנוגע לתובנות, מצבה של הנאשמת ברור, ותוצאת הבדיקה היא כי היא כשירה לעמוד לדין. עוד נקבע כי משלא פנו לבית המשפט בבקשה לאשפוז את הנאשמת לצורך בדיקה, הרי שעל פי הוראת חוק הטיפול בחולי נפש תם שלב זה של ההליך, "ואין לכפות על הפסיכיאטרים את המשך בדיקתה של העוררת מקום שהשלימו אותה והגיעו למסקנה אליה הגיעו". עוד צוין בית המשפט המחוזי כי אין לקבל את הטענות הכלליות והסתמיות של הסנגור לפיהם מדובר בבדיקה חפוזה שנערכה בחטף, משאינן נשענות על דבר.
14. נקבע כי אירוע נטען משנת 2018 לא יכול להוות טעם לצורך קביעת מצב הנאשמת כעת, משאותו אשפוז נבע ממסוכנות מיידית שהייתה באותה עת, שאיננה קיימת כעת, כפי שניתן ללמוד מהבדיקה הפסיכיאטרית. ומעבר לכך כי "חזקה על הרופאים כי לו סברו שהמידע והנתונים שעמדו לפנייהם בבדיקה היו חסרים או היה בהם צורך על מנת להגיע למסקנה ביחס לכשירותה הדיונית, היו כותבים זאת באופן ברור, כפי שהדבר נעשה במקרים המתאימים". נקבע כי מעיון בתעודת חדר המיון עולה מפורשות שאין רושם למצב פסיכוטי פעיל, ולנאשמת תובנה בקשר להליך בו היא נמצאת והיא כשירה דיונית לעמוד לדין.

15. לבסוף נקבע כי "שאלת רצונו של נאשם בבדיקה פסיכיאטרית אינה מעלה או מורידה, אלא המבחן הוא ראייתי; כשם שלא ניתן לקבל חוות דעת ללא בסיס, כך לא ניתן לוותר על קבלתה בהתקיים בסיס. מדובר בהוראה קוגנטית שלא ניתן לוותר עליה. אין כל בסיס ראייתי לבקשה החדשה של העוררת או של רצונה עתה, והרושם הוא שמבחינת העוררת, המדובר בהזדמנות שנקרתה בדרכה, והיא בוחרת לעשות בה שימוש בעת הזו".
16. בדיון נוסף בפניי ביום 26.12.2024, אשר נקבע לצורך השלמת טיעון הסנגור בעניין המעצר ולטיעונים לעונש בעניינה, חזרה הנאשמת ומסרה התנגדותה בהזדמנויות שונות לייצוג בתיק העיקרי. למרות זאת, הוריתי על מינויו של עו"ד סקה לייצגה גם בתיק העיקרי והוא ביקש שהות על מנת להתייעץ בעניין זה. באותו דיון, ביחס להליך המעצר, הציע עו"ד סקה את אימה של הנאשמת כמפקחת במעצר בית. הדיון נדחה ליום 30.12.2024, בין היתר על מנת שתוצג חלופת מעצר מלאה לבחינה, הכוללת גם את אחותה או אחיותיה של הנאשמת, מבלי להעלות תקוות וציפיות, וכן על מנת שניתן יהיה לקבל את עמדת הסניגוריה בקשר לייצוג בתיק העיקרי. בהחלטתי הבהרתי כי משמונה עו"ד סקה לייצג את הנאשמת בתיק העיקרי ידחה מועד הטיעונים לעונש בפרק זמן סביר לשם היערכות. לצד זאת, נקבע דיון טיעונים לעונש ליום 30.12.2024, למקרה שבו לא תיוצג הנאשמת על ידי הסניגוריה הציבורית בהליך העיקרי.
17. בדיון שהתקיים ביום 30.12.2024 השלימו הצדדים טיעונים לעניין המעצר ונבחנה חלופת המעצר המוצעת בדמות אימה של הנאשמת ואחותה שיר. בדיון נמסר כי הנאשמת תהיה מוכנה לשקול ייצוג על ידי הסניגוריה הציבורית ככל שתוכל להיפגש עם הסנגורים באופן נינוח. נערכה הפסקה בדיון על מנת לאפשר פגישה כאמור בחדר הצדדי ליד האולם. לאחר זאת, ולאחר שהנאשמת התנגדה לייצוג על ידי הסניגוריה הציבורית, הסניגוריה הציבורית ביקשה להשתחרר מהייצוג בתיק העיקרי, ונעתרתי לבקשתה, הכלל כמפורט בהחלטתי ממועד זה. לאחר סיום הדיון במעצר נשמעו טיעונים לעונש מפי המאשימה. הנאשמת סירבה לשתף פעולה עם ההליך, שרה, צעקה, רקדה, ביקשה לצאת ללא הרף, הפריעה למהלך הדיון וכפרה בסמכותו של בית המשפט. בסופו של דבר הורחקה מן האולם לאור הפרעותיה לפי סעיף 131 לחסד"פ.
- תמצית טיעוני הצדדים
18. בקשת המעצר שהגישה המאשימה מפורטת ומתארת שינוי נסיבות המצדיק לדעתה את מעצרה של הנאשמת עד תום ההליכים. בין היתר, הפנתה לכך שנקודת האיזון בעניינה של הנאשמת השתנתה לאחר ההרשעה, וכן להתנהלות של הנאשמת שלא התייצבה לדיון הכרעת הדין והתנהלותה בדיונים העוקבים.

19. לשיטת ב"כ המאשימה, לאור ההתנהלות המפורטת, קמה בעניינה של הנאשמת עילת מעצר של חשש להתחמקות מהליכי שפיטה המצדיקה את מעצרה עד תום ההליכים. ב"כ המאשימה הפנו לכך שלאורך ההליך וככל שהתקרבה הכרעת הדין, וביתר שאת לאחריה, הנאשמת לא התייצבה לדיונים והוצאו נגדה מספר צווי הבאה. כן הפנו למאמץ ולעלויות הכרוכות בביצוע צווי הבאה לרשויות האכיפה. בנוסף ציינו כי על אף שבמהלך שמיעת התיק חשבו כי ניתן להסתפק בשחרור בתנאים ובהטלת ערבויות, הנאשמת הפריעה בשיטתיות לאורך ההליך לקיומו התקין. כך, נהגה להתייצב באיחור ניכר לדיונים או לא להתייצב כלל, ולהפריע למהלך הדין ולעזוב את האולם טרם סיום הדיון. לטענתם, התנהלות זו מוכיחה כי הנאשמת אינה ראויה לאמון בית המשפט. לכן, נטען, כי בשלב זה אין מנוס ממעצרה של הנאשמת עד תום ההליכים על מנת להבטיח כי לא תתחמק מהליכי שפיטה ומהענישה שצפויה לה. ב"כ המאשימה אף הפנו לעבירות החמורות בהן הורשעה הנאשמת, המציבות אותה בסיכון של עונש מאסר ממושך על פי הפסיקה, ולכך שהחשש מעונש חמור הצפוי לנאשם באם יורשע, מקים גם הוא אינטרס ברור להימלט מאימת הדין. לטענתם, לא ניתן לאיין את החשש להימלטותה של הנאשמת בתנאי שחרור.
20. בדיונים שהתקיימו שבו ב"כ המאשימה ועתרו למעצרה של הנאשמת עד תום ההליכים משהנאשמת מעלה באמון שניתן בה. לטענתם, בהיעדר אמון אין מקום לחלופה. בהקשר זה ציינו כי לאורך ההליך הוטלו על הנאשמת ערבויות, וכך גם לאחר הכרעת הדין כאשר המאשימה נמנעה מלבקש את מעצרה לאור הבטחתה להתייצב לדיונים, אך הנאשמת לא פעלה כאמור. בנוסף הדגישה כי הנאשמת אינה מכירה במרות המדינה ובית המשפט, ומתנהלת בצורה מניפולטיבית. כדוגמא לכך הצביעו על כך שלאחר שהנאשמת נמצאה כשירה לעמוד לדין בבדיקה הפסיכיאטרית הראשונית אליה נשלחה בניגוד לרצונה, בערר בבית המשפט המחוזי לפתע ביקשה לעבור בבדיקה פסיכיאטרית בהסתכלות וטענה שהיא סובלת מחרדות. לטענתם הנאשמת פעלה כאמור משסברה שהבדיקה תשרת אותה, והפנו בהקשר זה להחלטת בית המשפט המחוזי בערר (עמ"ת 54393-12-14 אור נ' מדינת ישראל (22.12.2024)).
21. בסופו של יום טענו ב"כ המאשימה כי נוכח משך הזמן הקצר הצפוי עד שהמשפט יסתיים, לאור העובדה שנקודת האיזון השתנתה והנאשמת הורשעה בדין, משאין בחלופת מעצר כדי לאיין את עילת המעצר בעניינה, לא עקרונית ולא קונקרטי - יש להורות על מעצרה של הנאשמת עד תום ההליכים.
22. בדיונים שהתקיימו עתר ב"כ הנאשמת להורות על שחרור הנאשמת בתנאים מגבילים הכוללים מעצר בית בפיקוח אימה מיכל ואחותה שיר בבית אימה בבאר שבע. בטיעוניה הפנה לכך שלא התבקש מעצרה של הנאשמת עד תום ההליכים עם הגשת כתב האישום בשנת 2019, וכי קו פרשת המים של ביצוע העבירות הוא שנת 2016, רחוק בזמן. ב"כ הנאשמת מסר כי הוא מודע לקשיים בהתייצבותה של הנאשמת בעבר, אך אין מדובר במי שההליכים בעניינה הותלו, ולטענתו הנאשמת לא ניסתה לברוח מן הדין. לטענת הסנגור, את החשש מאי התייצבות הנאשמת ניתן לפתור במקרה זה באמצעים מידתיים כחלופת המעצר המוצעת על ידו. בהקשר זה אף טען כי יידרש זמן לשם הטיעונים לעונש ככל שהסנגוריה הציבורית תייצגה בהליך העיקרי, ואף ציין כי בעבר הוצע לנאשמת על ידי בית המשפט כי יוזמן תסקיר לעונש.
23. בדיון מיום 30.12.2024 הוצגו המפקחות המוצעות, וב"כ הנאשמת שב על עתירתו לשחררה לחלופת המעצר המוצעת. בנוסף, חזר והדגיש כי גם לאחר הכרעת הדין לא ביקשה המאשימה לעצור את הנאשמת עד תום ההליכים. לטענתו, אימה של הנאשמת מיכל ואחותה שיר הן אסרטיביות ומבינות את הליך הפיקוח, גם אם אינן יודעות במה הנאשמת הורשעה. עניין זה אינו רלוונטי להתאמתן למלאכת הפיקוח. עוד שב והפנה לכך שבעבר הוצע לנאשמת כי יוזמן תסקיר לעונש בעניינה.

דיון והכרעה

24. הבקשה הוגשה מכוח סעיף 21 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), ונדונה על ידי במסגרת זו גם כבקשה לעיון חוזר מכוח סעיף 52 לחוק המעצרים, ומדובר במסגרת זהה בפן המהותי בנסיבות הנדונות.

25. בסעיף 21(א)(1) (א) נקבע החשש להימלטות מהליכי שפיטה כעילה בגינה ניתן להורות על מעצרו של אדם עד תום ההליכים. נקבע לא אחת כי הרשעה בדין משנה את נקודת האיזון ומתווספת לשיקולים אותם שוקל בית המשפט בעת בחינת בקשת מעצר, וכי יש בה כשלעצמה להעצים את החשש להימלטות הנאשם בנסיבות מתאימות. יפות לעניין זה קביעותיו הנורמטיביות של בית המשפט העליון בבש"פ 10177/07 לוינשטיין נגד מדינת ישראל (7.12.2007):

"לאחר ההרשעה אימתו של העונש העומד להיגזר גוברת. ההרשעה מקימה אפוא את החשש המובנה להימלטות מן הדין (ראו: בבש"פ 678/05 צרפתי נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 24.1.2005) בבש"פ 1575/04 מדינת ישראל נ' מסראווה (לא פורסם, 17.2.2004)...כעת, משהורשעו בעבירות שהעונש הקבוע בצדן הוא חמור, הרי שיש בכך שינוי מן המצב בו היו נתונים עד להכרעת הדין (ראו: בבש"פ 7310/03 פיכמן נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 18.8.2003)). שינוי זה, על רקע מכלול הנסיבות, מקים חשש ממשי להימלטות העוררים מן הדין".

26. עם זאת, מובן, כי עצם ההרשעה אין בה כשלעצמה כדי להביא באופן אוטומטי למעצר נאשם עד תום ההליכים, אין מדובר במקדמה על חשבון העונש, ועל בית המשפט לשקול את כלל השיקולים הצריכים לעניין (בש"פ 3715/13 שבלי נ' מדינת ישראל (30.5.2013)).

27. בענייננו, לא אצה הדרך למאשימה לבקש את מעצרה של הנאשמת עד לתום ההליכים. כך, חרף התנהלותה של הנאשמת במהלך ההליך, וחרף הרשעתה בשלל עבירות חמורות שלצידן על פי הדין עונש מאסר ממשי, לא ביקשה המאשימה את מעצרה מיד לאחר הרשעתה, הגם שהובאה לדיון בו ניתנה הכרעת הדין עצורה בצו הבאה, לאחר שלא התייצבה לדיון שנקבע. חלף זאת, ולאחר שהנאשמת הבטיחה כי תתייצב לדיונים, ביקשה המאשימה בהגינותה רק הטלת ערבויות להבטחת התייצבותה.

28. מאז, כמפורט לעיל, חרף הבטחתה כי תתייצב לדיונים, לא התייצבה הנאשמת לדיון ביום 17.12.2024 (ולדיון ביום 12.11.2024 איחרה והתייצבה לאחר שהוצא נגדה צו הבאה אך טרם בוצע). שינוי נסיבות זה, לצד ההרשעה ושינוי נקודת האיזון הביאו לבקשה לעצור את הנאשמת עד לתום ההליכים בשל החשש להימלטותה מהליכי שפיטה.

29. מבחינת הדברים עולה כי בענייננו עילת המעצר היא עוצמתית. אין מדובר בחשש ערטילאי בלבד להימלטות הנאשמת מהליכי שפיטה. התנהלות הנאשמת מלמדת על התחמקות מהליכי שפיטה הלכה למעשה, ורשויות אכיפת החוק נאלצות פעם אחר פעם להשקיע משאבים וזמן לשם איתורה, וזאת אף לאחר שהתחייבה להתייצב לדיונים לאחר מתן הכרעת הדין. כפי שפורט בהרחבה בהכרעת הדין, התנהלות מסוג זה לא הייתה זרה לנאשמת אף עובר להרשעה. הנאשמת עשתה כל שלא ידה כי לשבש את ההליך ולהתחמק ממנו במרבית מרביתו. על כך יעידו גם צווי ההבאה אשר הוצאו נגדה במהלך ההליך. כך, נהגה באופן שיטתי לא להתייצב לדיונים, להגיע באיחור ניכר, ולהפריע לדיונים אליהם התייצבה. בין היתר צעקה באולם והשתלחה בצוות התביעה, בבית המשפט וכן בצדדים שלישיים שאינם קשורים להליך; כפרה בסמכות בית המשפט; אכלה בעת הדיונים על אף שהתבקשה לא לעשות כן; האזינה לתכנים באוזניות בעת הדיון; ולעיתים הגישה מסמכים רפואיים (שאינם ערוכים כדין ולעיתים אף לא חתומים על ידי רופא) על מנת לנסות ולהצדיק אי התייצבות.

30. כפי שצוין בהכרעת הדין, מסקנתי הברורה מהתנהלותה זו של הנאשמת, כפי שאף באה לידי ביטוי בהחלטותיי במהלך ההליך, היא כי הנאשמת פעלה כך על מנת להפריע ולשבש את מהלך הדיונים התקין ולהכשיל את ההליך השיפוטי. ציינתי כי היו מקרים בודדים בהם נכחה הנאשמת בדיונים, שיתפה פעולה, ואף חקרה נגדית עדי תביעה, וגם עניין זה מחזק מסקנה לפיה התנהלותה הייתה מניפולטיבית וכוונה להפריע בהליך. בשל התנהלות הנאשמת במהלך המשפט, הורחקה הנאשמת מדיונים, ואף בוטלו לא מעט דיונים, וכן בוטלו צווי הבאה שהוצאו נגדה תוך תקווה שתמלא אחר הוראות בית המשפט. כמו כן, ניתנו לנאשמת הזדמנויות לשכור ייצוג או להיעזר בסנגוריה הציבורית. 31. כאמור, הנאשמת לא התייצבה גם לדיון הכרעת הדין, ולאחר שנעצרה והובאה לדיון למחרת, גם על יסוד עמדת המאשימה, הוריתי על שחרורה בערבויות לאחר שטענה כי הסיבה בגינה לא התייצבה לשימוע הכרעת הדין היא כי וויתרה על אזרחותה הישראלית, ולכן סברה שאינה מחויבת להתייצב והבטיחה כי תתייצב לדיונים. כדבריה אז: "אני מתנצלת גברתי. אני חיכיתי והמתנתי לאיזה סוג שאמרו לי של איזה הכרעת דין שאני צריכה להגיע, כי אני אמורה לטעון היום למשהו שנקרא עונש..". וכן: "אני מבטיחה שאני אגיע לדיון שבית המשפט יקבע ליום ראשון, בוודאי. אני רוצה לעשות לזה סוף, גם אני סובלת" ועוד: "לא תכננתי לא להגיע, ההפך, אני רוצה לגמור עם זה". הנאשמת הוסיפה: "אני לא מתכוונת לא להגיע ולא משהו כזה. יש גם צו עיכוב יציאה מן הארץ. לדרכון שלי אין תוקף אני מצהירה על כך. אני לא רוצה לברוח, נהפוך הוא". לאור אירוע משפחתי בו ביקשה הנאשמת להשתתף קבעתי כאמור דיון ליום 12.11.2024.

32. לדיון ביום 12.11.2024 התייצבה הנאשמת באיחור, לאחר שהוצא צו הבאה נוסף, אך טרם ביצעו. באותו דיון מסרה כי לא קיבלה הכרעת דין, ולכן עותק נוסף מהכרעת הדין נמסר לה. עוד טענה להיעדר סמכות לבית המשפט. בנוסף מסרה כי לא יכולה להיות הכרעת דין כי היא אינה מיוצגת וסירבה לקבלת תסקיר לעונש. למרות זאת כאמור, דחיתי את הדיון בחודש על מנת שתשקול הנאשמת שוב את סוגיית התסקיר, תוך שקבעתי כי טיעונים לעונש ישמעו ביום 17.12.2024.

33. בשעה שנקבעה לדיון מיום 17.12.2024 הגיע כאמור עו"ד הלוי לאולם בית המשפט ומסר כי הנאשמת מעוניינת בייצוג הסגוריה הציבורית "וכנראה גם מסכימה לתסקיר". לטענת המאשימה נמסר להם באותו דיון על ידי קרובי משפחת הנאשמת כי אין בכוונתה להתייצב כי אינה חשה בטוב ויהיה צורך באמבולנס על מנת להביאה לדיון. לאחר שנעצרה בצו הבאה באותו היום, בדיון דחוף שהתקיים בשעה 20:00 מסרה הנאשמת דווקא סיבה אחרת: "זה לא שלא הגעתי בגלל שהתחמקתי, אני הייתי בבית, אני פשוט הייתי... אני לא התחמקתי חס וחלילה ולא היה לי שום, פשוט אבי אמר... שלא אפשרתם לו לדבר ואין לו ייצוג בתיק והוא מאוד חשש, אז אני לא הבנתי מה היה ואני הייתי בשבת ולא יכולתי ולכן אני התייצבתי עכשיו כי אנחנו עכשיו בצאת השבת" בניגוד למה שנאמר מפי קרובי משפחתה. למען הסר ספק - הדיון נקבע ליום שלישי בשעה 11:30 בבוקר. הנאשמת הובאה לדיון נוסף שקבעתי לאותו יום בשעה 20:00, עצורה, ולא התייצבה מרצונה.
34. מובן כי הסבריה אלה של הנאשמת אינם מתקבלים.
35. מושכלות ראשונים הם כי שקילת שחרור נאשם לחלופת מעצר תלויה במידה רבה ביכולת ליתן בנאשם אמון. אמון זה יכול להתבסס, בין היתר, על עברו של הנאשם, התנהגותו במהלך האירועים מושא כתב האישום ולאחריהם, וכלל נסיבות המקרה. מקום בו מופר האמון יעלה קושי לתת בנאשם אמון פעם נוספת (בש"פ 1352/07 פאחל נ' מדינת ישראל (2.2.2007), בש"פ 7364/09 מדינת ישראל נ' אדרי (17.9.2009)). בענייננו, כפי שצוין לעיל, גם לאחר מתן הכרעת הדין וגם לאחר שניתן בה אמון שתגיע לדיונים - הנאשמת לא התייצבה לדיון שנקבע בנוכחותה (17.12.2024) ובכך הפרה את תנאי השחרור בערובה בהם הייתה נתונה, והמשיכה לעשות דין לעצמה. בכך ניצלה הנאשמת לרעה את האמון שניתן בה במהלך ההליך וביתר שאת בעת שחרורה ממעצר לאחר מתן הכרעת הדין בערבויות כספיות, עת השתנתה נקודת האיזון. בנוסף, הנאשמת ממשיכה וכופרת בסמכות בית המשפט ובהוראותיו כעולה מדבריה בדיונים השונים שנערכו מאז מתן הכרעת הדין.
36. עוד יש לציין, הנאשמת אף מוסיפה ומעלה קשיים ולא שועה להוראות בית המשפט גם במהלך המעצר. כך לדוגמה סירבה תחילה לצאת מבית המעצר לשם עריכת הבדיקה הפסיכיאטרית הראשונית עליה הוריתי. בנוסף, סירבה לעלות לאולם הדיונים ללא "הספרים" שבידיה ואף סירבה להשתתף בדיונים שנקבעו בעניינה, בחלקם אף נאלצתי להוציאה מהאולם לאחר שהפריעה וצעקה, על אף שהוריתי לה לחדול מכך. בשולי הדברים, אך לא בשולי חשיבותם יש לציין כי גם במהלך דיון הטיעונים לעונש שהתקיים ביום 30.12.2024, לאחר דיון במעצר, התפרעה הנאשמת והבהירה "לא מגיעה עד שאני לא מקבלת את הזהות של מדינת ישראל", ושוב, "עד שאני לא מקבלת את הזהות, לא יעזור אני לא מגיעה. הנה אני מודיעה אני לא מגיעה עד שאני לא מקבלת את הזהות שלכם". והדברים ברורים ומדברים בעד עצמם.
37. ברי כי בנסיבות אלה, כאשר הנאשמת בקולה מודיעה כי לא תתייצב, ספק אם חלופת מעצר תיסקון, וקיים קושי ממשי, בסיסי, בקבלת עתירת הסנגור לשחרורה בתנאים מגבילים, גם אם מדובר במעצר בית מלא בפיקוח, ואפילו מעצר באיזוק אלקטרוני. מובן כי כדי שניתן יהיה להתחיל ולשקול אפשרות זאת, יש צורך בהצגת חלופה הולמת, הדוקה ואפקטיבית.
38. אלה אינם פני הדברים בענייננו. מבלי להטיל כל דופי במפקחות המוצעות, לאחר בחינתן, לא התרשמתי כי הן יכולות לפקח באופן אפקטיבי על הנאשמת, להשפיע עליה, ולהביא לכך שתתייצב לדיונים, וכי ניתן לאיין את החשש להימלטותה באמצעות פיקוח, אף לא לצד מעצר בית או מעצר באיזוק אלקטרוני. קושי ממשי עולה ביחס לאמה של הנאשמת, המפקחת העיקרית המוצעת, אשר בעת שנבחנה בבית המשפט מסרה כי אינה יודעת במה הנאשמת הורשעה, ואף צעקה לעבר הנאשמת "ענבל את יודעת שלא הורשעת בכלום ויש לי הכל".

39. לציין כי אמה של הנאשמת היא זו שהתייצבה במקומה בדיון ביום 17.12.2024, אך למרות שהות שניתנה לנאשמת להתייצב, לא הצליחה לגרום לה להגיע לבית המשפט. ועוד יש לציין, ביום 7.11.2024 אז לא התייצבה הנאשמת לשמיעת הכרעת הדין בעניינה, נמצאה הנאשמת בסופו של יום לאחר חיפושים בבית אמה בבאר שבע. הרושם הוא שהאם מצדדת בעמדתה של הנאשמת, מציגה עמדה קורבנית ביחס להליך בעניינה, וטוענת מאז הכרעת הדין (אך לא במהלך כל שנות המשפט) כי יש לשלוח את הנאשמת לבדיקה פסיכיאטרית (בדומה לעמדה בה מחזיקה הנאשמת כיום, על אף הבדיקה שנערכה בעניינה ותוצאותיה). באופן ברור, בנסיבות הכוללות איני מוצאת את אמה של הנאשמת כמפקחת מתאימה לנאשמת.

40. אחותה של הנאשמת שיר, אשר הוצעה כמפקחת משנית, וודאי אינה מתאימה, אף על פני הדברים, לשמש כמפקחת עיקרית. זאת נוכח עבודתה והיותה אם לשני ילדים קטנים כשהיא בהריון. אחותה של הנאשמת מסרה כי לדעתה אין זה רלוונטי במה הנאשמת הורשעה וכי לא באמת התנהל משפט. לטענתה, אין זה רלוונטי לבקשתה לשמש כערבה. לציין עוד כי אחותה של הנאשמת עבדה בעסקה של הנאשמת והיא אחותה הצעירה. לא התרשמתי כי שיר היא דמות סמכותית כלפי הנאשמת המתאימה לפקח עליה בנסיבות החריגות של המקרה, וכי תוכל להשפיע עליה להגיע לדיונים בעניינה. ויוער, בניגוד לנטען על ידי הסנגור, לעניות דעתי קיימת חשיבות לכך שהמפקחות המוצעות ידעו במה הורשעה הנאשמת (גם אם אינן מסכימות עם הכרעת הדין), ובלעדי זאת כלל לא ברור אם הן מבינות את ההליך, את משמעותו, את חשיבות התייצבותה של הנאשמת לדיונים, ומדובר בבסיס לקיומן של חובות הפיקוח באופן אפקטיבי.

41. בהינתן כלל המפורט לעיל, משקמה עילת מעצר של חשש להימלטות מהליכי שפיטה בעניין הנאשמת שעוצמתה גבוהה; בהינתן שהנאשמת מעלה באמון שניתן בה עת שוחררה בערבויות אף לאחר מתן הכרעת הדין; משהנאשמת לא שועה להוראות בית המשפט וכופרת בסמכותו תוך שמודיעה כי לא תתייצב לדיונים; לאור הרשעתה במגוון עבירות חמורות שהעונש לצידין על פי הפסיקה הוא עונש של מאסר בפועל; לאור העובדה שנשמעו טיעונים לעונש (דיון בו סירבה הנאשמת ליטול חלק) וגזר הדין עתיד להינתן ביום 12.1.2025; ומשמצאתי כי אין בחלופה המוצעת כדי לאיין את עילת המעצר במידה מספקת - אני מורה על מעצרה של הנאשמת עד לתום ההליכים המשפטיים נגדה. ניתן היום, א' טבת תשפ"ה, 01 ינואר 2025, במעמד הצדדים.